

Na čem vlastně stála prosperita?

svobodny-svet.cz/na-cem-vlastne-stala-prosperita

Jan Keller

31. října 2022

Nepřehlédnutelné jsou známky toho, že se řítíme do velkého hospodářského a sociálního propadu. Ceny energií drasticky ukrajují z rozpočtů domácností a hrozí zruinovat nemalou část firem počínaje drobnými a středními podniky až po ty největší firemní kolosy. Inlace znehodnocuje úspory a ohrožuje životní úroveň všech, snad jen s výjimkou politiků, jejichž platy s ní budou po plánovaném navýšení držet krok. Prudce rostou ceny potravin, a to včetně těch základních. Pro mnohé rodiny se mohou stát přepychem i školní obědy pro jejich ratolesti, také dosud poměrně zajištěné vrstvy snadno mohou sklouznout do pásma sociálně potřebných. Namísto vidiny prosperity nastupuje v nejedné domácnosti středních vrstev obava z deklasování.

Co je příčinou takto bezprecedentního hospodářského a sociálního propadu? Pokusme se v tomto ohledu uvěřit vládě. Podle vysvětlení Petra Fialy a jeho ministrů je hlavním viníkem ruský útok na Ukrajinu, který rozpoutal sestupnou spirálu poklesu, jenž byl

ještě nedávno nepředstavitelný. Je zvláštní, že nikdo z těch, kdo toto vysvětlení nabízejí, se nezamýšlí nad docela závažnými důsledky, které z něj plynou.

Tak za prvé. Pokles ekonomické výkonnosti země a životní úrovně jejích obyvatel, který se dnes již napříč politickým spektrem připouští, hrozí být mnohem výraznější, než byl vzestup těchto i dalších ukazatelů v důsledku přechodu z byrokraticky řízené ekonomiky k ekonomice tržní, k němuž došlo od 90. let minulého století. Ještě nedávno se vedly diskuse o tom, o kolik piv si lze dnes za průměrnou mzdu koupit více než v dobách reálného socialismu. Takové diskuse vypadají směšně v situaci, kdy stravování v restauracích se stává pro mnohé přepychem a kdy lze očekávat další vlnu zavírání hospod a jídelen.

Prosperita, kterou měla zaručit privatizace a přesun strategických výrobních i finančních odvětví do zahraničních rukou, se odkládá na neurčito. Zároveň se ukazuje, že obyčejnou dezinformací bylo i další heslo privatizace. Zahraniční investoři nám prý ekonomiku zmodernizují. Po třiceti letech pronikavé modernizace se z míst nejvyšších ozývají hlasy, že naše ekonomika je po energetické stránce neúnosně náročná a zastaralá, a byla velká chyba, že jsme ji včas nezmodernizovali. Politici, kteří se ve vedení země vystřídali za posledních třicet let, nám dluží vysvětlení, proč se na to zapomnělo.

Za druhé. Chtělo by to podrobnější analýzu, ke které se nikdo nemá, ale leccos nasvědčuje tomu, že propad, jenž se před námi bezprostředně rýsuje, bude mnohem výraznější, než byl vzestup slibovaný od našeho vstupu do Evropské unie. A co je ještě horší, pranic zatím nenasvědčuje, že jakákoliv solidarita v rámci EU nás od tohoto propadu zachrání. Spíše ho budeme sdílet s ostatními zcela jednotně, byť ve vší rozmanitosti, jak zní povzbudivé heslo Evropské unie.

Za třetí. Temný stín na výši životní úrovně, které bylo za poslední generaci pro část společnosti přece jen dosaženo, vrhá doprovodná výše zadlužení. Na jaře roku 2010 nechal lidem zděšený Miroslav Kalousek rozesílat složenky, které jim oznamovaly, že každý člověk v naší zemi včetně kojenců a nemluvňat je zadlužen částkou 121 000 Kč, jako svým podílem na státním dluhu. V roce 2010 činil státní dluh ČR zhruba 1 344 miliardy Kč. Před nástupem covidu v roce 2019 se ho podařilo stabilizovat na výši 1640 miliard Kč. Vloni činil 2466 miliard a Fialův tým ho nepochybně ještě stihne během svého vládnutí o hezkých pár stovek miliard zvýšit. Pochopitelně, že v důsledku ruského útoku na Ukrajinu. Ekonomové nám dluží vysvětlení, nakolik byla sociální stabilita vykupována u nás již v dobách Kalouskovy složenky rostoucím zadlužováním, tedy na úkor příštích generací.

Co tedy plyne z vládního vysvětlení současné mizérie? Naše prosperita (či pro mnohé alespoň její příslib) nebyla založena v rozhodující míře na přechodu od socialismu ke kapitalismu, od plánované ekonomiky k ekonomice s tržními rysy, a již vůbec ne na připojení k Evropské unii. Jejím předpokladem byly laciné energie, dostupné suroviny a výhodné obchodní vztahy, což vše pominulo s útokem Ruska na Ukrajinu a s doprovodnými sankcemi. Tento faktor má ohledně stavu naší ekonomiky a sociálních poměrů u nás nesrovnatelně větší váhu než všechno to, co se slibovalo od privatizace, od příchodu cizích investorů a od připojení k EU.

Současná vláda si tyto skutečnosti patrně vůbec neuvědomuje. Naopak se snaží svými skromnými silami přispívat k vyhrocení konfliktu, který obnažuje iluzornost mnohého z toho, od čeho jsme si příchod prosperity slibovali.

■ ■ ■ ■ ■ (3 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> **Pravidla diskuze**

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> **Jak poslat článek?**

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

